

„Istarska Riječ“

Izlaži svakog četvrtka uveče.
Stalno drugog četvrtka donaša
ilični prijatelji „Mladi Istrani“. Preplaća za tuzemac iznosi
15—lira na godinu, a za
inozemstvo 25—lira. Ured-
ništvo i uprava lista: Trst
(Trieste) — Via S. Francesco
d'Assisi 207. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEČ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari!“ — Narodna poslovica.

Mali, sitni rad

Svaka je organizacija dobra, ako je građena na narodnim zdravim tradicijama, na čestitosti i — u prvom redu — na nesebičnosti. Osobito na nesebičnosti. Mi se još svi sjećamo, kako su gotovo sve Šusterice organizacije, gospodarske i druge, bile posvećene i blagoslavljenom vodom poskropljene, pa to sve nije moglo da spriječi, da taj gospodin sebi ne natpro svoje bezdane džepove mukom prevarenih sjekala. Sjetimo se samo „Zlindre“!

Organizacije su dobre, kad u njima vlasta sloga i kad se u njima propovijedaju ljubav, ona prava, Isusova ljubav. No ako bi te organizacije imale biti tu za to, da se u njihovu krili već i za treće sjednice zametu svadbe i ako se misli, da je to potrebno, jer da se time tobože bistre pojmovi, onda neka djava nosi i takove organizacije i takove pojmove.

Jos je stotinu puta gore, ako se je takovih organizacija sipa mržnja na istokrvenu braću, kojoj svijest i srce ne da, da im pristupe kao članovi. Najgorje je, ako pak takove organizacije stoje pod direktnim ili indirektnim utjecajem raznih tudjinskih viših faktora, bilo svjetovnih ili crkvenih, kojima je za dobrobit našega naroda stalno, koliko i za lanjski snijeg.

Danas je — to nas kudikamo opasnije, nego li je bilo prije rata, kad smo se relativno osjećali jači. No tko bi mogao izračunati, koliko se i u ono prvačnje vrijeme izgubili dragocjenog vremena u besplodnim, često besmislenim diskusijama i «debatama». Pa nije to bilo tako samo u nas, u ovoj Julskoj Krajini, već je tako bilo i prije — u Hrvatskoj, Dalmaciji i drugu.

Na tu ranu našeg naroda pokazao je prvi Supilo. Taj naš veliki i slavni čovjek nije nikada mogao da sluša ona glupa i beskrajna natezanja po sjednicama. Miske su njemu bile one vječite prepirke; neslane govornjice, neslana nadmudrivanja i slične dangube.

Koliko riječi! — običavao je govoriti Supilo, a kako malo djela!

I tako je on jednog dana zagadjen od svih onih praznih rječelina i govornjica prenio u svoje novine onu veliku i jedinu vrijednu izrečicu: — Sitni rad!

Mi smo u Istri bili prvi, koji smo tu slavnu riječ srdaćno pozdravili. I to zato, jer smo je već otprije nosili u sebi. Trebalo bi samo pogledati u arhivu naših pravaka, osobišto dra. Laginj i prof. Spinčića, da se vidi, što to zapravo znači mali, sitni rad. Ona stičušna, brižno pohranjena, počućela, više puta nećitljiva pisma znala bi nam pratići, kako se onda radile i koliko se sve uradilo, a da o tom nika nikada niko znao, nego samo onaj, koga se je ticalo. Mi smo prije rata imali u Liburniji jedno udruženje, koje je bilo zahvalno dubok korjen u čitavoj Istri. To je bila ona naša poznata „Narodna Zajednica za Istru“, u njoj je bio usredotočen naš cijeli rad, pa i onaj najstariji. „Zajednica“ je vodila brigu o svim granama našega javnoga života. Od osnivanja gospodarskih zadruga pa do na-mjestašta šegota, od istraživanja domaćeg tla, do posredovanja u svim i najmanjim gospodarskim stvarima, od promicanja brodarstva pa do osnivanja ribarskih zadruga, od popisa putanstva do ideje uređenja narodnog katastra, od predavanja projekcijama, do rasturivanja pametnih knjiga po čitavoj Istri — to je bilo djelo naše „Zajednice“, koja se svat temeljila na nekoj ovakvoj sretnici teže još za nečim, vise, ona nam je odgojila i ljudi, koji su se u teško vrijeme rata i poslije odmah umjeli da snadju. Ona nam je odgojila ljudi, koji nisu bili samo organizirane ove, nego gotovi muževi, koji su imali, a hvala budi Bogu i danas imadu inicijative, da se mogu kako treba snaći i ovim užasnim prilikama. Bilo je i prije rata u Istri ljudi, koji su svoje dragocjeno vrijeme trali u sasvim nepotrebnim debatama, da li je Istrani bio prije Hrvat ili katolik. Ti ljudi, u vrijeme vejlje, narodne, ratne nešreća, izgubili su prvi glavu, i nisu znali jesu li muško ili žensko. Drugi naprotiv, koji su već otprije polagali svu važnost na sitni rad, stali su odmah narodu uz bok, gotovi da doskoče, gdje je potreba bila najveća. Toj prividno neorganizovanoj, ali zato i kudikomo srdaćnijoj, pojedinačnoj inicijativi imamo da zahvalimo, što se od gladi spasio tisuće i tisuće naše istarske đice; što su tolike i tolake sirote došle do

male pomoći, do zarade, do palente. Sve to činilo krišom, da ljevice ne zna, što čini desnica.

I ljudi, što ih je odgojila naša „Narodna Zajednica“ — svu se se našli na pravom mjestu zajedno sa četicom diničnih svećenika, kojima se mi i danas ponosimo.

I s istim malim, sitnim radom ušli smo mi i u ove sadašnje prilike, uvjereni, da smo više koristili našemu čovjeku, ako smo i njegovoj djeći nasli korice kruha, nego li da smo mu dane i dane punili glavu trabunjanjem o nekim organizacijama, koje su, uvezši u obzir sadašnje prilike, često puta — na vrbi svirala, ili samu nesto, čime se da obesni prostota.

I kaošto mi nismo u vrijeme najtežih kušnija gledali nikome u papire, već smo našemu čovjeku pomagali, kako smo, najbolje mogli; tako radimo i sada i tako čemo, radići i u buduću. A kako mi naš rad ne vješamo na velika zvona, tako nam je pričljeno jednakno, dali će s našim radom biti zadovoljni slovenački novostrujari ili pak italijanski starostrujari.

Svoja kućica — svoja slobodica

Ima naših ljudi, koji su bili prisiljeni da ostave svoju rodjenu grudu te da se sele u daleki svijet; ali mnogo više ih ima, koji nisu bili nato prisiljeni, pa ipak ostavljaju svoj mili zavičaj. O prvima ne treba govoriti, jer „sila kola lomi“, ali se mora držati na pameti, da je kod prvih toga radi ljubav do svog domaćeg ogњišta mnogo porasla i da je jedina njičiva težnja: da se povrće u svu rodjenu kraj. Sasma s drugog stanovišta treba da sudimo o drugima t. j. o onima, koji svojевoljno, ostavili svoj dom. Razlozi zbog kojih se ovi drugi odsečuši su različiti, ali od straha pred novim gospodarima, ili od želje za boljim i lagodnjim životom u inozemstvu i t. d. Ali bio kakav bio razlog, nijedan nije tolik, da bi opravdavao njihov korak.

Onome, kome je omogućen život na svojoj domaćoj gradi, pa bio i loš, ne smije da se edmah prestraši i ostavlja ono, što su mu predij teškom mukom stekli. Svakom našem čovjeku treba da leđbi na pameti, uvijek ova misao: da treba sacuvati baštinu svojeg oca, djeđu, predaja.

Pa kad se već odlučise na taj nepromišljen korak, da se bar drže tada nekog stalnog programa, ali veliki dio toga nečini. Tu je još ono najveće zlo, o kom pri svom odlasku nisu nisi sanjali t. j. takvi se svojevoljni hbjegunci u tudišnji niktako ne mogu da snadnji ili pak, ako se snadnji, obično se pogospode. Veseli idu preko granice, misleći da će doći u zemlju, gdje teže med i mljeko, ali kad dođu tamо, uvide, da treba u znoju svoga lica zasluziti svakdanji kruh. Veliku brigu zadaju im stanovanja, koja vrlo teško dobjiju, pa se onda silom prilička moraju da smjesti u kojekakve barake ili bilogđe. Zaslužuju i nesto dobiju, ali od toga moraju plaćati i onu zadnju slamku, što je stave na vatru, pa je vjerovatno da si ne mogu pristediti koju paru za obucu. Pri ovakvom ekonomskom stanju, čuju zastalno vapaj, ostavljevanje istre: „Ne id, sinto, draga dušo; ne id s praga očinskoga!“ Drugi se pak, okretni, dočepaju kakav bolje mjesto, po gospode i načalost ovakvi zaboravljaju, da su sinišvru tužne Istre. Ili dogadjia se i ovo, da nekoj ovakvoj sretnici teže još za nečim, vise, ona nam je odgojila i ljudi, koji su se u teško vrijeme rata i poslije odmah umjeli da snadju. Ona nam je odgojila ljudi, koji nisu bili samo organizirane ove, nego gotovi muževi, koji su imali, a hvala budi Bogu i danas imadu inicijative, da se mogu kako treba snaći i ovim užasnim prilikama. Bilo je i prije rata u Istri ljudi, koji su svoje dragocjeno vrijeme tra-

ili u sasvim nepotrebnim debatama, da li je Istrani bio prije Hrvat ili katolik. Ti ljudi, u vrijeme vejlje, narodne, ratne nešreća, izgubili su prvi glavu, i nisu znali jesu li muško ili žensko. Drugi naprotiv, koji su već otprije polagali svu važnost na sitni rad, stali su odmah narodu uz bok, gotovi da doskoče, gdje je potreba bila najveća. Toj prividno neorganizovanoj, ali zato i kudikomo srdaćnijoj, pojedinačnoj inicijativi imamo da zahvalimo, što se od gladi spasio tisuće i tisuće naše istarske đice; što su tolike i tolake sirote došle do

„Djedi naši rodite se tuđer,
Oci naši rodite se tuđer!
I mi sami rodimo se tuđer!“

kolike, polja i livade, nitko ne može reći, da nas nema. Ako netko o nama i ne vodi računa, mi smo usprkos toga tu, takav sam sebe var i to može da bude samo na njevogu štetu.

Zar ne osjeća čovjek neku osobitu vlast, kad stupi nogom na svoju livadu? Ako mu koji što privara na tuđem zemljištu, poštače se možda umiljat ko janje; ali ako mu se to dogodi na njegovom vlastitom zemljištu, on postaje odvražan, jak, osjeća da je na svome.

Zar ne osjeća čovjek osobitu slobodu, kad stupi preko praga u svoju kuću? Pa premda se i ta sloboda načalost kusa da smeta, ipak prirodni nagon, da se čovjek osjeća svoj na svome, ne može nikakva sila da ukloni.

Puše li sad vjetar s juga ili sjevera — s istoka ili sa zapada, uvijek ostaje: svoja kućica — svoja slobodica.

DOPISI

IZ RJEKE.

Nas prefekt Sorge dobio je pačraki dekret, kojim se premješta u Benevento. Na njegovo mjesto dolazi g. Viviori, koji je već služio na Rječi kao Straordinario. Tako je odredio i Govorino Nazionale Rimu, to će reći — Mussolini.

Za našu „Vedetu“ znamo, da kud Mussolini okom, tud ona skočom. Tako napravili ona zna, da je dobar i Fiumanaca na strani prefekta Sorga, o kom se veli, da nije loš čovjek, no prigodom njegova premještanja, ona — vjerna sluga svoga gospodara — nesam, što nije ni prrost makla, da protestuje, već je naprotiv izrazila svoje zadovoljstvo, što na njegovo mjesto dolazi bivši Straordinario — Viviori.

To su još na Rječi mnogi zamjerili. Prigovori joj, što je onako na laku ruku likvidirala prefekta Sorga, gotovo kao držeći se one: morta la vacca, parenta disfatta. To da nije nijepi ni pošteno.

I tako je govorila jedna stranka. A druga, koja je bliže „Vedetu“ govorila je, da svaka časi bivšemu prefektu, ali opet nisu pak ni Rječani dužni, da za njim dojvicku luguju, kao i Buduli za Frankoponom. Došao, otisao, po nikome ništa. Morto un pap, sī fu un altro... I tako su se ovih dana svi Fiumanaci osim mene, Ninette i još nekoliko naših podigliji u dvije stranke: jedna za prefekta, koji dolazi, a druga za onoga, koji dolazi. I tako je to nastalo novo rječko pitanje. O tome se pitajuš da bivši župan posvuda, a i se debata: i po travnjima i po kafanama i kod kvartirama. Na koncu se i „Vedeta“ oglasila i rekla: Ja sam rekla, da mi je zađao za prefektom Sorgom, ali da se radujem, što ovamo dolazi Viviori i nglasila prema njemu, da je onako na laku ruku likvidirala prefekta Sorga, gotovo kao držeći se one: morta la vacca, parenta disfatta. To da nije nijepi ni pošteno.

I tako je govorila jedna stranka. A druga, koja je bliže „Vedetu“ govorila je, da svaka časi bivšemu prefektu, ali opet nisu pak ni Rječani dužni, da za njim dojvicku luguju, kao i Buduli za Frankoponom. Došao, otisao, po nikome ništa. Morto un pap, sī fu un altro... I tako su još na Rječi mnogi zamjerili, ali kađi pomislimo, da ti tečajevi imadu jedinu namjeru da raznoroduju našu djecu, to je prevelika smjelost naše općine, koja hoće da sa svojim porezima, koji su i onako veliki, kopamo sami sebi grubi! Mi plaćamo poreze i činimo sva što zakon zahtjeva, ali uza sve to ne vidimo da se zakon ovršiva, koji nam daje pravo da se nešta dijeca uči u školi u nadodatnim satovima u našem hrvatskom materinskom jeziku, da se tako barem nešto nauče. Obraćamo se na gospodina ministra prosvjetne, da podsetjimo da ovisnosti dolazi sime protivnika.

Groznica me upravo tresla, ali kad sam pročitača da općina Cres je ubrojena među malaricom zaraženama općinama, to me još jače strešla. To je valjda od veseљa, što je Kinin neće mučiti. Mi bismo Bogu zahvaljavali, da ne bi kod nas bilo groznice odnosno malarije, ali svagdanje iskušivo nas na žalost uči, da ta nemira bolest slabi svakim danom naša i onako slabla tjelesa. A istrošena naša lica govore o malariji. Gospoda na našoj općini bit će da su sasma zdrava, pa misla zato da su i svi drugi. Iz ovoga se vidi kako malo poznavaju potrebe općinara, koje je onda čudo da se ona lijepe odmjeruju takse, 'kad ne znadi niti toga, da je skoro cijeli otok zaražen malarijom! Drugi će općine uživati koju povlašću u pogledu nakupa kinina, a mi čemo uživjeti, ostaći zadnji. Dužnost naše općine bila bi, da tu pogreske popravi i učini potrebite korake, da se i naša općina unesu u broj malaricih općina.

Teske dane proživljuje naš otok. Zarade ne-ma, dobitka nema, a kruh je i svu drugu jelo silno poskupilo, tako da zabrinutim okom gleđamo u budućnost, te neznamo kako ćemo krajem spojiti. Vino nam leži u konobama, buha se ne prodaje, a naša općina dolazi sa takšama na obitelj, na blago i drugo. Nismo protiv poreza, jer znademo da porezi moraju biti, ali bi se porezi morali smanjiti na najmanje, da po savjeti porazdijeliti, tako da bi malo olakšale život bijednoga seljaka. Kad bi se malo više stadio, to nebi škodilo, to svi vide i govorite. To je ono, što bi se naša općina imala zamisliti i naći neki izlaz iz ovoga teškog stanja.

IZ STRPEDA kraj Buzeta.

Netko nas je pitao: Dovz gave i statuti delova vostava musica di Zocoli? — Imamo ta pravila doma, u žepu, ako čete! Ma će bravi! Već nas glazbeno društvo pustio kakvih 15 godina; preveli smo ih na novi italijanski vlasti, i državu, pak sada neki od oblasti i jer nama druga posla, s tim dolaziti na dan. E siori, Buzet je imao oši og osušnjeg trena, De Santisa, pak je nas slušao i gledao, mirno ili nemirno, veselo ili nevesel, ipak nije nam mogao privoziti gledaju, našeg glazbenog društva. A sada bi jednom htio — da mi bacimo našu dragu glazbu u lokvu ili rječku. Ne može, jer su naši Cudimo se ovom postupku Italijancima, kada vole sami da su oni privući na svijetu za glazbu. Pak takovi — ne će da slušaju glazbu, koja se govori na hrvatskom jeziku. Ovalko se ne širi kulturni! Vi nas zovete, da smo neudi, barbari; a zato hoćemo da se naobrazimo, onda nam to branite. Monti bi briesel che pretesse!! A mi čemo držati: Samo naprijed!

Oglas stope 4 lira

za svaki centimetar visine u širini jednoga stepca. Za vise-kratno učvršćene da se zraste poput prema pogoditi. Plaća se i učvršćeni u istu. Dopis se salja creditilu, a novac upravi. Nečekana poslovnica ne prima, a rukopis se na vratu odvaja.

IZ OPATIJE.

Jedna lijepa predstava.

U nizu najuspjelijih komada, što su ih naši vrlo vrijedni dilatanti iznijeli u prošle četiri godine, lijepo mjesto zauzimaju i ova «Prodavacica», koju smo gledali posljednje nedjelje u našoj „Zori.“ Stvar idu do srca i mami suže. Dobro je to naročito u doba kada ljudi češće zaboravljaju, da osim drugih organa imaju u prisima i jedno srce. Kad smo na pozornici gledali onog starog prosjaka, gdje s jednom tužnom, zapuštenom sirotom dijeli, što mu je malo prije neke dobaci, u našem se dušama maklo, nešto, što blazirano, tvrdio, ultragođaških srca ne može da privadi ni da oseti. Mi smo u onom stitonu, vrio lijepo prikazan prizor naučili mnogo više, negoli da smo sužali stotine govorancija o dobroli i milosrdju. Nas je onaj kratki prior prenos duhom u ovaj naš položaj, gdje smo svi mi — pravi bijednici, zvani da jedan drugome budemo blagci i u pomoći.

Općinstončić, što je u nedjelji dupkom napuštilo našu „Zoru“ od srca se rasplakali gledajući onu stvarcu, i svu oni, za koje se ove predstave priređuju, rekli su zadovoljni: »bilo je lijepo!«

Glavne uloge bile su u dobrim rukama. »Prodavacica«, pa Knežnja, Majordomo, Prošjak, Knežević, Žena u crnim, Apas — svrlo dobro. Na mjestu je bila razni prodavati i svioni ostali, koji su sudjelovali, a bilo ih je preko pedeset bez prečka.

Vrlo su se svjedile naše pjevačice, koju su u drugom činu izvezle nekoliko sasvim uspješnih pjesama. Na otvorenoj se pozornici plesjaskalo prekrasnog baleta, što su ga izvodile naše mile male djevojčice. S uspjehom je nastupio i naš mješoviti pjevački zbor, a od velikog je dojma bila »Zdrava Marija«, što ju je otpjevala gljica Milica Jamar.

Sve u svu jedno vrlo uspješno veče. Igra će se ponoviti u nedjelju, 8. o. mjeseca, a valjda i još kada. Lijepa slika u pozadini u I. činu djebla je našega vrsnoga slikara Begleca. Scene u II. činu također posve lijepa.

IZ BRESTA.

Kao da smo mrtvi ili kao da je kod nas u Brestu nestalo svakog znaka narodnog života, mi se već dugi vremena ne javljamo omiljenom našoj »Istarskoj Rijeći«. No kašto su postojane ove naše klisurine oko nas, tako smo počastojani i čvrsti i mi. Mnogo je oluja prohodalo nad našim pećinama, ali su uvijek ovdje. Mnogo smo gorkih momenata pretrpjeli i mi, ali temu ipak ostali ovdje.

Sada van pak javljamo o napjolnijoj ranijem životu — o našoj školi. Ta tako se od čitatelja Istarske Riječi ne sjeća, kako smo mi ustali na obranu sačuvanja naše škole u svom jeziku, kako su 1921. godine tadašnji karabinjeri isprobjavali čestite naše ljude, jer nisu htjeli slati svoju djevcu u italijansku školu, gdje djeva nisu ništa razumjeli. Grozilo mi se paležom, bombama, izgnanstvom, bili su zatvoreni, okovani, izruzeni, isprebrijani na smrt. A zaštota? Jer su ustali na obranu prvog početka kulture naše škole.

I tadašnji naši mučenici nisu imali krivo. Evo imademo takozvanu školu i jednog divnog učitelja Cassa Alfona. Djeva nasa nemaju od njega nikakve koristi. Čudno je pak vladanje tog učitelja. Prošle godine izuzevno je veličkom žilom u školi učenika Franju Grozicu od Samuela. Dječak je otišao iz škole kući, a sursega je brigadir. Brigadir je se vratio natrag s djetelom u školu i sva tri školska dječa potvrdila pred brigadirom, da je tog dečka učitelj natukao žilom. Pa mislite da je učitelj bio za to kažnjen? Ništa! Kad je isti učitelj namatio jednu drugu učenicu, jer je njezina setra u školu i zagrožala se učitelju, da će ga prijaviti sudu, ako bude... još koji put udario njezinu setru. Tekuča iz takove pretinje prešao je da mlati djece.

Po okavanku ga postupku narod i sudi. On bi drage volje ostao u Brestu i htio je, da se ljudi potpišu, da žele da on ostane, no nijedan iz Bresta mu nije potpisao. Potpisali su mu samo župani iz Učeva, Borovača i Šemica, koji uopće ne žalju svoju djevcu u Vranju. Ni oni,

PODLISTAK

Josip Barać:

Dijete i mudračina

Bilo dijete živo, raspoložalo,
Ali čilo, zgodno i doraso.
I pametno moglo je da bude,
No, od hira i pakosti lude,
U rijeku se baciti za zapliva,
Da se gnjurka, prška i umiva.
Ali ga vrlrog suvali iznenada,
Pa jaunku od muke i jada.
Cijelostvu slično tujder prođe,
Iz vrloga nek, ga spasi podje.
Ruke lama, svijet se piše:
»Pomozi mi, kume i rodac.«

Ali čovjek — nadutih moždana —
Popostao buđej u derana,
Po udari mudro da se dreti.
Slijepi pusti mudrijsku riječ:
»Sali ne znaš, kad te ne ubio.
Gde je pitlo, gdje je vi, nemoj?«
Vrag svud vrbe, nikada ne spača,
A smrt visi iznad naših glav...«

Ali diječak hitreniju bio
I mudronji vako besjedio:
»Šta sad karša? Pomozi mi sada,
A za godinu imati čet' kada!
Kad iz ove spašiti me nevolje,
Onda karab, bat do mile voljet.«

Cemu mudrost? Cemu prazni zbori,
Kad na glavom dom i krov nam gorii?

Za prava naroda i domovine

(Critica iz naših prošlih borbi)

Bilo je godine 1895. Istarski sabor u Poreču bio je za neko vrijeme prekinuo svoje sastajanje. Hrvatski su se zastupnici učestali na poborod, koji ih je inao odvesti u Trst. Nisu žalići na Porečem. To je grano grnjecu zadalo njihovo mnogo jada. Kad god bi u saboru digrli svoj glas, ustajali bi italijanski zastupnici u neka plaćene rulja na trijemovina, pa uđri na naše svakojakin pogredima i uverudama.

A tako je bivalo od godine do godine. Ali naši nisu klonili: bilo ih je samo devet protiv dvadeset i jednog Italijanskog zastupnika i čitavog njihovog grada. Nisi klonili, ali su vesci srca ostavljali taj grnu, protivnički grad, i parobrod krenuo. No jedva se nešto udaljio, kad li našripru žlostoka bura, Kapetan, da izbjegne zlu, skloni se s parobrodom u Piran i odluci se ostati, dok se nepogoda ne svegne. Naši se zastupnici iscrigli i čekali kočiju, koja je bila već naručena. Čim se u gradu obaznalo, da se tu nađene hrvatski zastupnici,agngrnula rulja, počela ih vrijeđati i grediti. Naši duši u se i gledaju, kad će doći kočija, no ove nema te nema. Na posljeku dodje kočija i kaza im, da ne može kolima nikuda, jer da mu je konj obolio. Naši razumeju, da su to Italijani i krenuće pjeske, put Trsta. Jedva prevaleše nekolicina puta, da i ta iz luka leđa stat dusman i kasuli na njih svih sili kamenja. Coloruci hrvatski zastupnici stajali su na putost cesti. Nit su se mogli braniti, nit uskoriti kroće pred rukom, koja je svom silom na njih naišla.

Izzanjeni i umorni stigoće u Kopar, gdje su sami ne bi želeli imati ovakog učitelju u svom selu. Da napomenemo još nekoje vrline, koje res ovog našeg maestro. Dječa nam govore, da on u školi stoji pokriti i puši u razredu. Općeniji daju dryva za školu, ali on uzimaju dryva za sebe, a školska je dvorana hladna. Kad on izadije iz razreda, nadomjesti ga njezina žena, ona da home nije učiteljica i seti se da ojetjeno u naratuju, po razredu. Sam je doduse narutio knjige za djece, ali na članici za 4. školski godinu izbrisana tiskana cijena, a rukom napisana črnilom. Ili su to učinili već u knjizi, ili je to učinio on, mi ne znamo. Mi smo bili nauceni, da školske knjige stope onoliko, koliko na njima pišu (naravski tiskano a ne pisan). Velik pak mora biti nas učitelj prijevali sa višim vrstama, kad više vremena izostaje iz škole. Lansće godine je držao pleus u školi, a drugog dana nije držao škole, jer da je umoran. Dan 29. novembra 1924. bila je subota i toj je dan kazao djece, da u ponedjeljak 1. decembra neće biti škola. On je otišao iz Vratja, djece su svakog dana dolazila u školu, a njezina nije bila. Tako nije bila škola sve do 9. decembra.

Moguće će se ove njegove mane biti upisano, gdje god u njegovu dobro, ali kod nas neće. Prije njega smo imali takoder italijanskog učitelja isto iz njegovih krajeva, ali se je bio čovjek na mjestu. Ni njega niti djece razumijeli, ali on se je trudio i bio marljiv u školi kao pčela. I on je bio svijet svoj jezikom kao svaki poštoven čovjek. Ali on je bio talijanski narodnik, ali s nama je živio u dobrom. Njega bi se morao gosp. Cassa Alfonso uzeti za primjer. No dok bude kada sada, niz će biti zadovoljni na s nama, jer i mi znamo što je pravilo, a nećemo biti zadovoljni ni mi s njim, jer on nije ni za nas ni za školu.

IZ SMOLJANI.

Mi Vam se, velećejući gospodine urednike, riješito kada javljiamo, premuda našištu razine nevelje. Ni ovaj put ne bismo to učinili, da nismo pristigli. Nećemo Vam doduše niti javiti ni o politici ni prosviti, nego o onom, cime smo mi najboljatim: o razbijstvima u krajima. Zapravo kraj u ovo posljeđu vremje nije bio, ali zato sva sila umorista. Jedan tačav slučaj dogodio se kod nas i prošle sedmice. Čuće sam:

Dne 29. pr. mji imali su naši mladići, koji su rođeni g. 1905., da podiju na stavljinu i u levu u Vodnjan. Dan prije stavljinu — dne 27. januara te godine — sakupili su se u našem selu Smoljan, gdje su prizredili jednu zajedničku večeru. Na tu večeru došlo je mlađi i stariji ljudi. Čijela je večera potekla u najboljem redu. Oko pol noći su se svrzi razili. Neki su otišli ravno kući, a drugi su se zaustavili pred školskim zgradom. Tu su zapovaljivali nekoliko narodnih pjesama. Međutim i njihovo pjevanje nije mnogo trajalo. Najeđampat stade iznenada netko na njih pucati. S prvim hincem bio je pogoden 19. god. mladić Ivan Mordušan od Antuna iz Smoljan, koji je nakon tri seta ispušto svoju dušu. U četvrtak bio je pokojnik prenesen u mrtvinuči u Sv. Vinčeta, gdje je bio sećiran, a zatim uveče pokopan na svetvincenskom groblju. Aretiran je neki Tito Perković, za kojega sumnjuju da je počinio umorstvo.

IZ SLUMA.

Neki gledaju u naše selo samo — dalekozorm, s onim velikim »kanocalom«, s kinem, sime, s druge vrste, ne učim. Ni učitelji, ali da njezini pjevači pred školskim zgradom. Tu su zapovaljivali nekoliko narodnih pjesama. Međutim i njihovo pjevanje nije mnogo trajalo. Najeđampat stade iznenada netko na njih pucati. S prvim hincem bio je pogoden 19. god. mladić Ivan Mordušan od Antuna iz Smoljan, koji je nakon tri seta ispušto svoju dušu. U četvrtak bio je pokojnik prenesen u mrtvinuči u Sv. Vinčetu, gdje je bio sećiran, a zatim uveče odpočinje. Nekoji su otišli ravno kući. Sada je došlo do toga, da su naši oružnici najedampati počeli ih suđidima odvuziti kosire i obitate, no poznaju naša kravata i odvoze ih u zatvor. Ako takodje odatle, onda će sigurno morati strpati u zatvor cijeloj Buzetštinji.

IZ BUZETA.

Na Martišiju su bila s gustom žute kuće u Sv. Martinu gospoda sudski činovnici: Munjša i Carletto Clariči nobili de Serneglia; Kad se štiori nahranile i ponapise, gotoljubivi gospodari na večer ih posadili na svoji voz, a oni vele u gradu, da se toliku čuditi jedan magarac što ih vozila. Nađenoj čunji: fermat! te vidješe na svojoj velikoj cudo pred sobom našred putu veselo držuju — na ozbiljne karabinere sa njima.

Cosa xe? Cosa? Fermatevi! Perche? Perchè di sì! Ma questa noj ve maniera! Voi non satevi il vostro dover, né vostre servizio! Avete bevuto troppo! Io tako говориš da, dalje, dalje u nočno doba, a zivježet i mjesec rasvetljivo je držuju i teatari. G. maršal pokazao se uvrjetom, i on pokaze gospodi činovnicima svoj mōc. Abbasso! No! Sli! Siora morale siti u voza, a onda ih karabineri odvedose popravne u svoju žaranu, gdje su sproveli noć uz razbudi prozor sobe na mekome ležaju — poda. Sjutradan bi oputnici kiću ledeni, srditi, zgrajujući se na »barbarsku« postupanje. U gradu se mnogo taj dan o tomu govorilo i kritikovalo, neki u smijehu, a drugi oštvo. Tužbe. Činovnici bježu ušiye maršala, a ovaj činovnik. Rasprava bila prošlih dana u Buzetu. Sud riješi řastimpag, a glede maršala još nije bilo rasprave; ali bjež je odmah premeštan.

Nama je drago, da i Italijanissi ocute ovo slično Slaveni već okusimo. Drugo: opažamo tu dvije mjere: Kad bi bili naši ljudi redniči gospoda činovnika, tude bi morali oni odusteti u zatoru 8—10 dana i više. Ovakao mi ovuda živimo u veselju i zabavljamo se slično!

IZ LANISCA.

Svojedobno izlazio je u »Istarskoj Rijeći«, razgovor Franine i Jurina o neuspešnom postupku našeg italijanskog svećenika. Taj razgovor uveči je prezetenje gospodina župnika i nekoje njegove prijatelje u Lanisiju, pa su požurile da nosimo svoj kosir i korsicu za param — jer nam rabi svaki čas, pa i nedjeljom, u polju, vinogradu, a oslobido u staji i kuhinji. Mi rabimo kosire, da režemo i kruh kod svake jedinke. Čijela je i običaj u Lanisiju. Sada je došlo do toga, da su naši oružnici najedampati počeli ih suđidima odvuziti kosire i obitate, no poznaju naša kravata i odvoze ih u zatvor. Ako tako podigne datar, onda će sigurno morati strpati u zatvor cijelou Buzetuštinji.

IZ LANEŠČICE.

Svojedobno izlazio je u »Istarskoj Rijeći«, razgovor Franine i Jurina o neuspešnom postupku našeg italijanskog svećenika. Taj razgovor uveči je prezetenje gospodina župnika i nekoje njegove prijatelje u Lanisiju, pa su požurile da nosimo svoj kosir i korsicu za param — jer nam rabi svaki čas, pa i nedjeljom, u polju, vinogradu, a oslobido u staji i kuhinji. Mi rabimo kosire, da režemo i kruh kod svake jedinke. Čijela je i običaj u Lanisiju. Sada je došlo do toga, da su naši oružnici najedampati počeli ih suđidima odvuziti kosire i obitate, no poznaju naša kravata i odvoze ih u zatvor. Ako tako podigne datar, onda će sigurno morati strpati u zatvor cijelou Buzetuštinji.

IZ LANEŠČICE.

već bili najavljeni brzobjavom iz Pirana. U Korču su naše zastupnici čekale nove muke i progoni. Štrećom su umakli u nekakvu stranicu, gdje su ostali čijici noć o samom sunu holičevu. Sjutradan krenuće u Trst, a otuda slično našim

Franina i Jurina

Fr.: Jurino, nekako nisi dobre voji.

Jur.: Nisam.

Fr.: Ki zlodej ti je?

Si li trudan, da bi počinio.

II' si žđan, da bi se napija,

Al' si tute za odifat glave,

Al' si robije, da robiš dojvojke!

Dunko da čujemo!

Jur.: Mislim na ono vreme, kada smo mi u Pazine i oni dole na Pule, imeli po nekoliko albučata, naših narodnjaka, puli keh Šma vavek mogli nači i nauka i sveta. Fr.: Imam pravo! Muka je i mislet na to. Jur.: Mislim na ono vreme, kada smo imo vretniku, tvojem čovjeku. S njim biš opravil, a biš imao vlastni album. Fr.: Kemu bimo sli, kada nas pravedne tiražu po sudeh za stvari, keh nismo ni rekli ni storili?

Jur.: Morali bimo hodit onen njihovem. Fr.: A to je kako da daš vučku ovcu past. Jur.: Očutil sam ja već to na svojoj koži. Fr.: Ca si već bil puši koga njihovog albuma?

Jur.: Bil sam, da bi tako ne! Neć se ja i moj susred nismo mogli složiti zaradi nekeh kunfini na jednom mojem umejku. On je batiš, da je kamik pomaknjen na njegovoj strani, a ja sam bati, da ni. I tako besedi na besedu, zlodej, zlodej, je našatal, da smo dali stvar na sud.

Fr.: Vrag zel i kinfu. Ja cu raje zgubit, nego pot se pravdat za takove pacuhari. Naši su stari od vajka govorili, da je bolja i mrsavāga nagodba nego najtuča pravda. Ki se more načiniti, neka se načini, če mu i duše i žep boje bit.

Jur.: Kasno je zapalone k male pot. Sused se je puntjalj, da nećeg nego na njegovu, a ja sam se puntjalj i ne ču, nego da je na moju. I tako smo se oba puntjalja i stvar je prisla pred sud. Ja sam šal jednemu njihovemu albučatu, pak sam mu sve, i kada je bio sve svršeno, pričental mi je račun.

Fr.: Je te capal za kanal od maneštri, a?

Jur.: Je, brate, i po sakrabojsku!

Fr.: Sam ti ja rekla: jednu stomanju imam — ako je pravdaš, čes i nju zgubit. No pak ca je naprvo bilo?

zastupnici sakuplju u Kopru, da vječaju. Na području je prvak prof. Vink Spinčić izjavio odlučno: — Dugo smo čekali i strpivo podnosili sve nepravde. Duže ne možemo, jer je dotužilo i nama i narodu. U prvom redu tražimo, da se pravno našeg jeziku u ovom saboru uzakoniči. Italijani grakujuše, da od loga ne će biti zastupnik, a da bude uvereda veća, zahtijevali su, da im sabor glasuje jednu ogromnu svotu novaca, što su njihovi prijatelji u ludo potrošili za nekakvu italijansku izložbu u Kopru.

Ti se je mjeru prevršila. Jos se nije pravio bio ni pročitoj taj bezočni predlog, kada li ono naš pozнатi borac, dr. Dinko Trinajstić, skoči k predsedniku stolu, skinie stoljak, te sto je bilo na njemu: crnlo, zvonje itd. padaće na tle. Priskociš i ostali zastupnici, Italijani s jedne, Hrvati s druge strane. U jedan mah prevržuši se sv stolovi i stolice. Sve se uvrijedilo i uskomešalo. Italijani dižu pesti protiv dr. Trinajstića, ali on stoji miran i nastrojši. S trijemova je provala italijanska rulja, gotova da se bací na naše zastupnike. Jedan od italijanskih zastupnika zapavajući naše naše:

— Ubijte ih!

Na to je vladin povjerenik zaključio sabor.

Italijani su objesne. Treba im para, a sabora nema, da mi ih dade. Hrvati pak slave počinju. Znaju oni, da naš narod u Istri nije još razbitio. Obječanje ludom radovanje, Italijani i opte uzbjestrile, ne će da popuste. Italijani zastupnici nastoje, kako bi se s njima uzbještice pričele, ali Italijani ni da čuju. Naši čekaju držice se one: strpljeni — spasen. — I tako minaće pune dvije godine. U rujnu 1910. otorio se ponovno sabor i narodni se

Jur.: Ja sam mu rekao: »štor! Kvěsto, že sej mto... I počel sam mu tumačit, kako je to pono, i kako ja to ne ču plati, i sve tako. A on ti me jedanput prekine: »Digo, vu? Se me dizeri ankoru dve parole, ve le meto u kontu anke eše! Da ako mu još rečem dve besedi, da će mi i njih staviti na račun.

Fr.: Lepo, pa moju puru!

Jur.: Drugi dan je bila strašna bura, kahove ni trebe još ni va Senje bilo. Ja sam hodil po ceste, s Pična z dolu. Grem i grem, kada ti najedačnije preleti kraj manje jedan klubok i sve se valja po prahu i sve se takav vrti, dokle se nazajda ne zgubi ja jednoj grabe. Obrnem se, a to iž dolu kampana jedan čovek z golom glavom. Pogledam bolje, a to ti je eni moj albakut!

Fr.: Bi se vrug smutl!

Jur.: Prilikom koja ti on k mane i komač diću me pita: Digo, Jurina, gave višo un kapel? — Ja mučim, kaka riba. — Koša se Šord? zavapil ja na me i još me je jedanput pital, ako sam, videl jedan klubok. — Ja — ni besedi. Onputa me hrvatski pitao: »Digo, Jurina, ste videli jenega kluboka? — Ja stojim koko šta-tuva i sve mučim. Na to ti mi je on zedneli nekoliko portki šćuti i šal je ca prez kluboka. Drugi dan je poslal k mane va kuku halaca, da me pita, ako sam videl jenega kluboka. — Ja sam rekao, da sam ga videl, kako je zletel u grubu. Onputa me hlapac pita: da zač nisan odgovoril albakut, kada me je pital za klubok? Ja sam nato odrbus: — Nisan odgovoril, zač me je bilo strah, da bi mi i one tri moje besedi stavili na račun!

Fr.: Insoma, Jurino, ti si vrug Marko!

Jur.: Neka sam!

IZ HUMA.

Na Svećenicu, t. j. ovog ponzedjelka bio je u Huma ples. Na ples su došli i nekoji iz Roča. Pojavili su se faktori i karabinieri iz Draguća. I pravo je da dolaze takovom prigodom, da se odrediti red. Samom plesu ju došlo do prepisa između mlađadi i djevojaka. Karabinieri su u ime zakona proglašili aretiranjem jednog mlađadiča iz Roča. Svi su se okupili oko oružja i aretarion i konakno su karabinieri donzali, da je aretarion ročki fašista. Odmah su ga iza toga oslobodili i rekli, da su zapravo došli u Hum radi jednog «saverskog» mlađadiča, i to sin trgovca Ivana Gržinića u Roču. Kazali su da su doznali u Racimicima, da sin tog trgovca vodi soversvnu politiku i da su dočekali njega tražiti. Blizi karabinjeri bio je također i sam Ivan Gržinić, koga karabinieri nisu poznivali. On im je izjavio, da je on Ivan Gržinić i zašto traže njegovog sina. Kazao im je, da njegovog sina nema u Roču i da ne čine nikakve propagande, već da študira u Trstu. Protestirao je proti takovom nastupu javne sigurnosti, kad u javnoj gostionici pred svim ludima proglašuju soversvnim njegovom sinom, a da se nisu prije upozreli da nije poznat. Jedina mama, koju oni drže za manu, a mi se nije dočimo je ta, da je i gosp. Gržinić i njegov sin istarski Slaven, što im je i Gržinić kazao. Brigadier je na to skočio, da Istra nije slavenska. Nato mu je poslje su se karabinieri umirili valjdu su opazili svoj nekorisni postupak.

Svakog bi oca, tako je i gospodina Gržinića, ovakvog nastupa organa javne sigurnosti silno uznenimio. Pa i kako ne bi, kad je poznat kao trgovac po čitavoj Istri, a ovde pred raznim osobama nastupaju karabinieri proti njegovom sinu, da je počinio bogzanačavak zlostavlja. Čudna i neobična je to stvar, da bašnjete traže dečka, koji je još u školi i to u italijanskoj. Stoi tek bilo, da je sin gospodina Gržinića u kakvoj školi izvan Istrice. Ne će valjda doći do loga da će drugečki karabinieri doći tražiti sa bašnjetima dječaci u školi. Sve, sve je na ovome svjetlu moguće, osobito pak u Istri, gdje se ne gleda na istinitost, nego na kakovo klevetanje.

Miskmo, da se karabinieri ovim svojim postupkom nisu nimalo iskazali, a njihove, bi oblasti bi ih moralno upozoriti na nekakav takav u srženju dužnosti za javnu sigurnost.

IZ PAZINSKOG POLJA.

Prije nekoliko vremena su nekoji negdje čitati, da su naši u sulu Zutici kod Sv. Ivana od Sterne tri goveda, što je i nama vrlo dobro poznato, da su bile nedavno ukradene u solu Munci. Citali su i to, da ih je gospodar odvoio kući. Siromah sejšak o tome nije još znao ništa, a pa načem mišljenju bio bi on je o tome prvi informiran od karabiniera, da dođe i da vidi ako je već nadjenio, da li je to njegovo blago. Cinjenica je ta, da se blago los nije našlo.

IZ KRNGE.

Sredinom prošlog mjeseca došli su u Kmašice dr. Besednjak, Bitenik i stari Šironić. Tu su dozrali nežak sastanak, koji je inače bio vrlo slab posjecen. Govorili su nam o raznim stvarima, a najviše proti svojim rođacima, braći, nasim estetici ludima. Rekord ozljedivanja odnosao je svakako star gospodar Šironić, koji je navršio galanju proti nazivima i «Istarskoj Rijeci». Njegovi ispredi su bili slični gori nego od samih Italijana. Te ih je vanredno ozlovjilo. Krov nam gori nad glavom; ali usprkos toga ima i takovih ljudi, koji podzivaju vatra, mjesto da je gasel. Zato nam zbilja ih preostalo drugo, nego da damo mimo molitve. Bože, očuvaj nas od prijatelja, a od neprijatelja očuvaj cemo se sami!

IZ ALTURE.

Nedavno došli su k nama dva gospodina, koji su se do stanicje Sladonu vozili autom, a onda, da ih narod ne drži «kapitalistima», preoslijedili pjeske do našega sela. Našolimina Alturaca, pozvana već prije na sastanak, našla se jer je znatiželjnost na odredjenu mjestu. Jedan se od napomenutu gospode predstavio kao narodni poslanik iz Gorice. Taj se je vrlo oprezno izrazio i prije svega ustvrdio, kaže se je on sa dr. Wilfantom, našim narodnim poslanikom, sporazumno, da će se prividno okolo dra Wilfanta sastupiti «kapitalisti» i drugi, a oko njega, Besednjak, Šiljak, radnici i siromasi. Prima tome da nema ni svađe ni raskola, nego da se sve to sporazumno radi, također i u svrhu, da se više radi. Govorio je o seljačkom savezu, što ga on i njegovi prijatelji kane očnovati. Poslije, nije uzeo je reči neki Šironić, koji se predstavio kao uređnik nekog lista i tajnik nekakvog političkog društva. Taj dočin u svojem mladeničkom žaru nije mogao da seba tako svlađa, kao njegov lukaviji drug, g. Besednjak, pa je odmah počeo galantirati proti nasoj objubljenjoj «Istarskoj Rijeci», zahtijevajući, da je nitko nismo smjehi da čita, jer da je to bavarski list, već narod mora da čita samo njegov listić. Nama, koji nismo poznavao, tu gospodu, bilo je sve, da vrlo sumljivo, i, čudno, pa je jedan dan od nas pitač: g. Besednjak, zašto nije došao k nama s šudinama, koje mi poznamo i u kojima imamo povjerenje, kad se već ovakvo sporazumno radi. Odgovorao nam je, da nije mogao da utinuti, jer da ih ne pozna. Zatim je pozvao, da se upišemo u taj seljački savez, koji bi imao svrhu, da radi sve ono, što nam je dovršalo. Radila je «Istarska Rijeca», naš politički društvo «Edinstvo» i Trstu. Međutim, posto nismo uslijed ovakog nastupa imali povjerenje, oštavili smo sobu i otišli. Oni su ostali, da kakao prilično razobarani, sami gg. Besednjak i onaj njegov prijatelj, ūpnik Gerolami, neki Štrmotic i još jedan. Sada pak nam je posve jasno, da moramo biti vrlo oprezni i da nije svaki naš, koji tvrdi da je naš. [Op. Ur. G. Besednjak je rekao da onoga gospodina ne poznava, dočim je utvrdjeno, da se je nekoliko dana pređe radila «Istarska Rijeca» i naš politički društvo «Edinstvo» u Trstu. Međutim, posto nismo uslijed ovakog nastupa imali povjerenje, oštavili smo sobu i otišli. Oni su ostali, da kakao prilično razobarani, sami gg. Besednjak i onaj njegov prijatelj, ūpnik Gerolami, neki Štrmotic i još jedan. Sada pak nam je posve jasno, da moramo biti vrlo oprezni i da nije svaki naš, koji tvrdi da je naš.] [Op. Ur. G. Besednjak je rekao da onoga gospodina ne poznava, dočim je utvrdjeno, da se je nekoliko dana pređe radila «Istarska Rijeca» i naš politički društvo «Edinstvo» u Trstu. Međutim, posto nismo uslijed ovakog nastupa imali povjerenje, oštavili smo sobu i otišli. Oni su ostali, da kakao prilično razobarani, sami gg. Besednjak i onaj njegov prijatelj, ūpnik Gerolami, neki Štrmotic i još jedan. Sada pak nam je posve jasno, da moramo biti vrlo oprezni i da nije svaki naš, koji tvrdi da je naš.]

zdra, koji je još na osobitolom glasu i s tanjutim voljuškim «žila», što ih je on sam fabricirao, a onda nebrojno puta okusao na ledjima naših poštenih, narodnih ljudi. Sto su tvojima, našim Žindžićima, narodnim ljudi? Sto su tvojima, gorički novi «strujari» i voloski manganelista zajedno besedili, to niko ne zna. Fa i niču vazio, što su besedili, važno je, da se se naši «Novi strujari» da je negde besedio, da je onaj voloski Slavenožder njegov bivši — Šulkolega, i zalo da ga je i poohodio.

I naši bivši zastupnici Špinčić i Laginja imali su razni Šulkolegama, koji su našim ludima nanijeli mnogo manje strmotz, nego li je on namario onaj Slavenožder u Voloskom, pa ipak nismo nikada u čuli ni čitali, da bi oni otišli takovim svojim Šulkolegama u posjet. Nisu išli, jer im to nije dao njihov pošten obraz.

Ako i drugi gorički novi «strujari» iskazuju ovakvom Šulkolegama ovakove počasti, onda mi se više ne čudimo, što ih «Piccolo» i neki drugi italijanski listovi onako hvale. A nekako nam jasnije biva i da sada neobjašnjivi Gorici imade najviše organizovanih laštaša.

Gospodo, gorički strujari! Već se nes jednom obdarili jednim vašim novostrujskim davom: poslali ste nam ovamo onu vašu diku, i cliku i priku, gospoda Brumena. Molimo ih: postopećte nas u buducu...

IZ BANDAJA.

Zbandajština bila je oduvijek zapuštena u svakome pogledu. Prave, narodne inteligencije nije bilo skoro nikada u našoj sredini. Toma imamo da se zahvalimo u prvom redu Štampanom gospodu u Počani. Njihov rad isao je uvek za tim, da ga narod ostani u tamni. Razlog je na dlanu. Oni su misili, da će našas uživajc pridobiti za sebe. Cinali su račun svega, bez kržmaru. Naš narod je ostao svijet sna vojske i narodnosti i jezika. To su mogli da opazi i sami fašisti, kad su za vrijeme posljednjih izbora došli k nama. Objevali su nam sve i sva, govorili da glasujemo za snači i da otkazemo «Istarsku Rijec», ali sve uključiti. Mi smo ostali ono, što smo i prije bili. Tudo ćemo postavljati, svojim ćemo se dići. Pojedinci će možda i kloniti, ali svi Španjadori neće. Za dokaz neka vani služi i ovaj događaj: Pred nekoliko dana došli su u našu okolicu neki Gorici i u taj svačaji nude stanak. Naprijed su nam poteli govoriti o vlasništvo seljačkog saveza, a zatim napadati «Istarsku Rijec» pozivajući nas, da je gledaju. Dok su govorili o seljačkom savezu, mi smo ih mirno slušali, a kad su poteli napadati našu dragu «Istarsku Rijec», mi se odmah počeli gledati i jedan drugar govoriti: Tako su nam govorili i porečki fašisti, ajmo fa. I otišli smo. Ns ćemo mi da slušamo one, koje blate našu «Istarsku Rijec», jer znamo da to nisu naši žudi. Sto više: tko blati našu novinu, taj blati i našu seljačku. Zato: živila «Istarska Rijec» i seljačka slogan!

Gospodarstvo

VAŽNO ZA ONE, KOJI IMAJU KAVKE TRAŽBINE PROTIV AUSTRO-UGARSOKM ERARU.

Ovdje je važno napomenuti, da načinje vrijeđi za sve nove pokrajine, sti-

ćedeć:

Do 24. aprila 1925. moraju se prijaviti sve potraibe protiv starom austro-ugarskom, austrijskom i madjariskom Eraru i to kod italijanske Legacije u Beču (Legazione d'Italia in Vienna) ili kod r. Prefekture u Trstu, Padu, Zadru, kako smo već o tome pisali u broju 34 «Istarske Rijeci» iz godine 1924. Sada je potrebito definitivno ustanovljeno da 24. aprila 1925. Potraibe su navedene u članku trećem sporazuma, zaključenog dne 6. aprila 1922. između Italije, Austrije i Madjarske i obavrednjog sa R. Decreto-Legislati od 13. decembra 1923. br. 31 56, te spadaju u glavnome u sljedeće grupe:

- a) tražbine nastale iz odnošaja javne službe u pogledu primarnosti, mirovin, pomoljivina itd. kao što i tražbine iz pogodbi državnih izbora prevara,
- b) tražbine, koje se odnose na pogodbe o dobavama, o najnovim, o konstrukcijama i o transportima;
- c) tražbine iz ratnih davanja djela i predmeta i ukončivanja vojnike;
- d) tražbine na temelju civilne odgovornosti državnih željeznic i zakona ili reda o službi željezničkih činovnika i željezničkih konstrukcija;
- e) tražbine proti poštaškoj, telegrafskoj i telefonskoj upravi, u koliko nisu bili uredjene poseben sporazum;
- f) tražbine svećenika u pogledu Kongreusa;
- g) tražbine iz naslova potpora za beguncima, ranenim invalidima i obitelji preosobljja u ratu;
- h) odštite za one, koji su bili u ratu te su predali svoje hajde vojnim depotima pred domaćim stanjanju; te su izgubili prije 3. novembra 1918.;
- i) odštite za one, koji su predali novac ili vrijednoće stvari vojnicima ili civilnim oružnicima, službenim za ovlaštenim, da ih potpuno organizovano se strane države;
- j) potražbe, da se vrste ženidbe kaučije, kaučije civilnih funkciocara, mornara i drugih vojnika, kaučije za garanciju, garancijska pismena i drugi položi, predani državni mornarima za garantiju jednog kontrakta ili u drugi svrhu.

Europska intervencija u Kitiju.

U Kitiju još uvek nemu mira. Italijanske novine javljaju iz Šangaja, da se je situacija na jugu nadahnulo zapletu. General Ci-Hsieh-Yuan osporeni guverner okruga Kian-Tsu, pogubljen je u Japan, zapustivši svoje čete, koje su se borile protiv generala Lu-Yung-Hsiaog u okrugu Ce-Kiang u blizu Šangaja. Na sjevernom sektoru grada, došlo je do vojničke pješačke od strane četa, koje se nalaze u bijeli. Konzuljni korpus preuzeo je preventivne mјere za održanje javnog mira. Italijanska četa od 450 ljudi sastavljena od mornara, spremljena je da iscrta u Šangaju. Tim su povodom u čitavoj zemlji održane velike svećanstvenosti, a topovi objavljani preko brda narodu, da se zemlja končano smiri. Cena bega je uspiješno završila svoje operacije za sjeveru Albanije i vratilo se u Tirunu, kao legendarni junak, osvjećen pobjedom slave.

Albanska konstituante proglašila Albaniju republikom.

U Albaniji je konstituanta jednoglasno proglašila republiku i za njenu predsjedniku sa svima glasovima bez opozicije izabrala na 7 godina Ahmeta bega Zogu, koji je iz parlamenta ponesen kuci na ramenima odusećene mase. Tirana je proglašena glavnim gradom. Tim su povodom u čitavoj zemlji održane velike svećanstvenosti, a topovi objavljani preko brda narodu, da se zemlja končano smiri. Cena bega je uspiješno završila svoje operacije za sjeveru Albanije i vratilo se u Tirunu, kao legendarni junak, osvjećen pobjedom slave.

Albanska konstituanta proglašila Albaniju republikom.

IZ VOLOSKOGA.

Ovih dana došao je k nama u Volosko neki novi «strujari» iz Gorice. Da pravo kažem, njezini poslanci i «Istarskoj Rijeci». Njegovi ispredi su bili slični gori nego od samih Italijana. Te ih je vanredno ozlovjilo. Krov nam gori nad glavom; ali usprkos toga ima i takovih ljudi, koji podzivaju vatra, mjesto da je gasel. Zato nam zbilja ih preostalo drugo, nego da damo mimo molitve. Bože, očuvaj nas od prijatelja, a od neprijatelja očuvaj cemo se sami!

Kratke vijesti iz svih strana

Italijansko-jugoslovenski pregovori u Veneciji
odgođeni.

Jugoslovenske novine javljaju iz Beograda, da je italijanska vlada zamolila jugoslovensku, da se odgođe trgovачki pregovori, koji su imali početi 3. februara o. g. u Veneciji na nešto kasniji rok. Po obostranom sporazumu između jugoslovenske i italijanske vlade, početak nastavljanja pregovora odlučen je do 15. februara iste godine.

U Mon-Likon je dječak od 17 godina za vrijeme svoje bolesne majku u kući i spasio kucu. Uspjelo je vatrogascima, da stariću spasiti. Bestialni sin je bio uspijen. Učinio je taj zločin zbog toga što ga je majka ukorila. — Riječkim prefektom je imenovan Cav. Emanuele Vivorio. Novi prefekt je već nastupio svoju dužnost. — Na konferenciji u Mlecinu, koja će se održati sastavljati između Italije i Jugoslavije, ima na dnevnem redu 37 točki. — Neki činovnik općinske esatorije u Milatu pokraju je blagajnici i proneverevo 600.000 lira. — U Resini blizu Napulja je trinaestodišnji Augustin Cozzolino ubio s puškom svoga oca zbog tog, što ga je starac ukorio. Mladi zlostilanec je pobjegao. — Blizu Palermi u Siciliji tri nepoznata došli u kuću seljaka Giordifide i za to su se pogostili, ubili seljaka i teško ranili njegovu ženu i nećakinju. — U Bellafstu je neki sudac, a da nitko nije za to znao već prije nekog vremena poludio. Odredio je bio među inim da se pet njih interviňa u ludnici, premda nije za to bilo zakoniti predvjetja. — U Miskolcu i Erolu u sjevernoj Mađarskoj je potres teško oštetio neštočik grada. Mnoge su kuće porušene. Jedna žena je ostala mrtva.

— Neki radnik u Bolzanu pao je na jednu gedru, iz koje je provirivao jedan dugi čavac, tako nesteno, da mu je čavac prošao u hribat i probioš mu inđehur. — Javlja u Lisabonu da je ovsto se nalazi ispred prislanjista Aleksandar u domoj Guinje Afrički, uslijed povodnog potresa propalo u more zajedno sa čitavim stanovništvom. — Zadnjih je dana vladala velika oluja u nevorskem moru. Prema vijestima iz Berlinia, parobrod "Amerika" od 4.400 tona bio je zahtvanih od oline te je izgledao u grebenne otoka Losotom. Misli se da je cijela ekipa nasmrta, jer se više nijekav vijesti nije moglo dobiti ni o parobrodu ni o ljudima na njemu. — Prema posljednjim podatocima koje je izjavio Ministarstvo Rada u Engleskoj 5. januara ove godine broj nezaposlenih porastao je za 33.915 nego li je bio u predjamskoj sedmici u 40.125 viši, nego li je bilo nezaposlenih 3. januara 1928. Usvj. je nezaposlenih 1.307.800. — U Holandiji je umro neki bogataš, koji je oslavio svu imetak vrijednosti od 2 milijardi švicarskih franaka i. j. 10 milijarda italijanskih lira jednom svom rodjaku, nešom radniku Švicarskoj. Pokojnik je prije mnogo godina iselio iz Švicarske kao siromašan čovjek, pa je kasnije u Holandiju brzo bogatyo. — U Škotskoj će se prodati dva čita grada na dražbi. To su gradovi, koji su nastali tekoma rata i u kojim su stanovani radnici i činovnici, koji su bili zapošleni u tvornicama ratnog materijala. Vlada je objavila edikt, u kojem navadja sve one, što se prodava, kao na primjer: dva potpuna municipija, tri kazalista, sedam kinematografa, osam svrštaša, jedna kompletna bolnica, dva mjeđenja spomenika, jedna tamicica itd. itd. — Dne 21. pr. m. albanska je narodna skupština proglašila republiku. — U ruskoj je Transkaukazija silan potres opustošio veliki dio Transkaukazija. Prema zadnjim vijestima, uništeno je 40 selja, a poginulo je 200. osoba.

— U Parizu je uhavacan kolodvor jedne opasne provlinskičke bande, stručni i trepet parizskih predgrađa. Ispostavilo se, da je hajdečki harabram — žena, koja se predjevala u mušku odjeću noću, a danju je nastupala u sjajnim i elegantnim točetama. Ima jo 25 godina, a u družbi je imala šest muškaraca. — Iznad luke u Barceloni sukobila su se dva aeroplana. Jedan se od njih srušio i nestao u moru, a pilot je utopio. — Rumunski je ministar prosvete poslao u Jassy komisiju profesora, koji imaju da provedu istražu protiv profesora svećulističa u Jassyju Aleksandru Cusa, optuženoga da je prouzrokovao nedavne dječake nemire u Jassyju. On se brani time, da je predsjednik kršćansko-godjanske organizacije, kojoj pripadaju i studenti. Ova je organizacija protivna zakonu o zastiti nacionalnih manjina i pobjavi nastojanja onih, koji hoće da daju nacionalnim manjima u Rumuniji, a narocito Zidovima ista prava kao i Rumunijom. — Prince od Walesa je privlačio visoki red Štafet velikim meistar slobodnozidarske lože u Irskoj, koja se ima osnovano ove godine. — Ruski veliki knez Boris, brat velikog kneza Kirila, koji se priglasio carev svih Rusa, — razumje se izvan Rusije, sa svojom ženom otvorio je pomoćnu radnju u V. avniji Newyorka, kako javljaju američke novine. — Pariskom podujmom željeznicom vozilo se prešlo godine pola milijarde putnika. — Sve žene i djece malog ribarskog seoca Rose Blanche u New-Foundlandu teško nestrpljivo očekuju borbu.

Citatov mukuočan, nekih 30 ribara, vjerojatno je postradalo od žestoke oluje. Ako se od ribara ni jedan ne vrati, maloj općini ostat će samo žene i djece. — Američki diplomat, prof. Charles Arnell, kako se javlja iz Washingtona, umro je u svojoj vili u Tacoma. Za njega kaže, da je govorio i korektno pisao 53 različita jezika. — U Njemackoj godišnje završava život samoubistvom preštevno 13.000 osoba. Zanimivo je konstatacija, da se većina samoubistava počinjila ponrednjicima, a najmanje subotama i nedjeljama. — Rimsko „Epocha“ s velikim ogorčenjem donosi vijest, da dva slana obitelji Garibaldi u Francuskoj snube dozvoljile da se sruši sadanj rezin u Italiji. — Selom vrhovnoga ratnoga vježbe ruske sovjetske republike određen je general Frunze kao nasljednik Trockoga, a za šefu istočne, morske flote nekadani mornarski pomoćnik mornar Kov-

Domaće novosti

HAJKA PROTIV «ISTARSKI RIJEĆI».

Otkad izlazi „Istarska Riječ“, ona je uvijek predmet najtežih napada sa strane naših narodnih protivnika, fašista, a zaliheho i drugih svjetovnih i crkvenih funkcija.

Kako se vidi iz današnjih naših dopisa (iz Altire, Voloskoga, Žbandaja i Kringe), u toj hajki počeli su u zadnje doba da učeštvaruju i nekoi ljudi slavenskog porijekla. Ti ljudi koji su inace zadojeni nekršćanju narodnjom mržnjom, ujedare počinju da upozore na Italijanima vode borbu protiv „Istarske Rijeće“ i naših najboljih ljudi, kao da nismo dovoljno šikanirani i tlačeni sa svjeze strane.

Domaćenom napomenuti dopise za to, da dademo oduska opravdanom Čijevu nažaru, tako da dokažemo neupućenom svjetu, da ima i danas lažnih proroka, koji idu za time, da razumljujemo zavaravajući jednog seljaka i da služe nama pravilnim ljudima i idejama. Samo zato smo objavili spomenute dopise, premda to nije naš običaj niti naša želja. I time prestanemo.

Ako pak unatoč toga još i nadalje po traje hajka protiv našegu istraživača, kačića i zavarovanju našegu seljaka, znam ćemo da udarimo to zlo ondje, gdje mu je pravi krajem:

Izbornici, pregledajte izborne imenike!

Kako smo zadnji put javili, općinska izborna komisija mora u smislu čl. 37 kr. dekreta od 4. februara 1915. br. 148 (općinski i pokrajinski zakon) da izloži u općinskom uredu izbornu imeniku i to od 1. do 15. februara. Tko nije upisan u izbornu imeniku ima prema čl. 40. gornje dekreta pravo, da za to vrijeme i od 1. do 15. februara, rekurira na pokrajinskiju izbornu komisiju (Commissione elettorale provinciale), da bude unet u imenik.

Tko nije dockod kod zadnjih izbora bio u izbornom imeniku, neka reklamira. Tko je pak reklamirao od 1.-15. decembra 1924. nešta sada pogleda, da li je unešen u imenik.

Reklamirati možeš ne samo za sebe nego za svaku drugu osobu, i to ne samo za upis, nego i za izbor.

Rekurs sastavi ovako:

Alla Commissione elettorale Provinciale

Pola

per tramite del Municipio di Pisino

Il sottoscritto Giuseppe Jugović di (fu) Antonio nato a Tervisia addì 24 febbraio 1896 abitante in questo comune e preciamente a Pisino al No. 1961 sin dal 1. marzo 1914 possiede i requisiti richiesti dalla legge per essere eletto e non essendo iscritto nella lista elettorale alle-

1. La fede di nascita,

2. attestato di cittadinanza italiana.

INSTA

che codesta Commissione elettorale voglia iscriverlo nella lista elettorale del comune di Pistoia giusta l'art. 40 del R. Decreto 4 febbraio 1919 Nro. 148 — legge comunale e provinciale. —

Pisino li 10. febbraio 1925.

Giuseppe Jugović.

Tako po prilici mora da glasi rekurs.

Osim toga svaki građanin, koji hoće da reklamira proti razdoblju općine u sekcije i proti prenosu izbornika iz jedne sekcije u drugu mora i to da učini najkasnije do 15. februara te godine kod pokrajinske izborne komisije. Reklamacije mogu se podnijeti u istom roku i općinskoj izbornoj komisi.

U slučaju da komu nije strogod jasno, neka se pismeno ili usmeno obrabi na političko društvo „Edinost“ za Istru, pa će u tom pogledu dobiti potrebni razjašnjenja i savijete.

Jugoslovenska javnost, o „Istarskoj Rijeći“.

Uvaženi jugoslovenski list, splitski „Novi Dobar“, u svom subbotnjem broju posvećuje odulji članak našim političkim, kulturnim i gospodarskim prilikama u Julskoj Krajini. U tom članku osvrće se i na našu „Istarsku Riječ“, o kojoj između ostalog kaže i ovo:

„Vjerjni odraz borbe našeg naroda pod Italijom, vjerni glasnici njegovih patnja, ali i njegove vjere jest prekrasno uređivanja tričarsku „Istarsku Rijeć“. To je u najsvršenijem smislu riječi pravi narodni list, pravi odjek narodnog života. Zadahnut je najjačim i najjužnijim patriotizmom. Nema lista na našem jeziku, koji bi do slijedećnosti vjeran našoj jugoslovenskoj misli i svim velikim tradicijam naše narodne borbe na Primorskem, nego li je ovaj naš list u Trstu.“

Vjencanje.

Prije nedjelje vjenčao se u Trstu gosp. Anton Gerbec sa gospđicom Valerijom Troćkog, a za šefu istočne, morske flote nekadani mornarski pomoćnik mornar Kov-

Svetu Stolici i katoličko novinstvo.

Službeni list sv. Stolice u Rimu, „L’Osservatore Romano“, donio je ovih dana pod naslovom „La stampa cattolica“ oštar clanak proti pisanju nekih novina, koje izrabljaju katoličku vjeru u svoje stranske svrhe.

Napomenuti list piše, da svaki katolik, kač gradijan može da se upiše u bilokoj stranku, koju u svojim načelima i ciljevima, ma nije protiv katoličke moralii. Isto tako da mogu i političke skupine, koje sačinjavaju katoliči imati svoja glasila za obranu i propagandu. Samo moraju paziti — saglasju „L’Osservatore Romano“ — da u svojim novinama ne okazujući našim svojim pisanja i strančarskom mržnjom slavno katoličko ime i neokajantim katoličkom zastavu.

Katoličko novinstvo — nastavlja službeno glasilo svete Stolice — jeste za nas ono, koje stoji izvan stranaka i strančarske borbe i koje siri katoličku istinu. Tačko novinstvo može — posto nema strančarskog duha i strančarske tendencije — da s potpunim autoritetom i ugledom branjverska prava i istinu.

Ostalo je novinstvo — zaključuje napomenuti list — koje posvećuje svoje djelovanje propagandi za ovu ili onu stranku, dužno, da uviđe drži pred očima najvišu zapovjed pravednosti i ljubavi i da ne izrabljaju katoličku vjeru i crkvu u svoje strančarske svrhe.

Općinski izbori u Sušnjevici.

Pise nam prijatelji iz Sušnjevice: — Godine 1921. dobio je naše selo vlastinu općinskog upravnika. No u toj općinskoj upravi mi našlost nismo imali nikakvu udjelu.

Vlasti su nam odmah nametnule općinsku upravu i učitelja. Glavinu (čestvorni krovne Italijanu), koju je sve do danas pševaljova, izvukli su naši općinski izbori.

Naši vlasti vježbe, morali su se po podne u vlasti općine.

Međutim, učitelj je učio drživo i bez dobroznačenja. Učitelj je učio i srušavajući učenike, da dodje do izraza: — Učitelj je učio i srušavajući učenike, da dodje do izraza: — Kako da se sruši?

Učitelj je učio i srušavajući učenike, da dodje do izraza: — Kako da se sruši?

Vi svi znate, što su špekulice ili splige, kojima se djeca igraju. Imaju ih od kamena i stakla. Splige su kamena dječja zovu — kamenica, a onu od stakla — staklenica.

Jednoga dana nadjene medju djecu, što se se zravdala. Medju njima bio je i sinčić jednog viseg italijanskog činovnika, koji je rodom iz južne Italije. Mali se Italijančić venčao veleći: — Che? Volebiti darami una kamenica per una staklenica? Ma siete matti. Più vale una staklenica che dieci kamenice! Io voglio la mia staklenica! Datemi la mia staklenica!

I sve tako. Nekoliko časaka ostao sam tamno stajući kako se djeca iz Italije preprije u staklenice i kamenice...

Sjor ex ministre Gentile, što velite Vi, na ovo?

Pričaju, da ste filozof... E pa filozofirajte malo o ovome...

Svetosavrska proslava u Trstu.

Na dan Sv. Save priredio je tričarsku južnou i gospodarsku udruženje koncert u dvoranu u Dreherovoj palaci Timiša Lorenza. Biće je duboko puna, tako puna, da su pozvani stajali na hodnicu i na stubama. Došao je bio sa svojim osobnim tajnikom i gosp. prettek Moroni, koji je ostao do prsko polno. Prisutn je bio i jugoslovenski generalni konzul gosp. Stepanović sa gospodjom, koja je presiđnica udruženja te može biti sa izvanrednim uspjehom veoma zadovoljna. Koncert je sjajno ispošta i sve su točice bile izvedene hvalevjedno. Osobito je svjedočili publici pjevanje gospodjice Baldini („Uspavanka“) i „Konglica“, mjeseci zbor „Jezdec“ i „Dsceti rukaveli“ pod odlicnim vodstvom prof. Sonca, koji nam je time pribavio prvi užitak i gospodjica Milica Morović, koja je gudila na guslama dva lijepa komada.

Ogladili se i drugi!

Tako ima „Istarsku Riječ“ br. 49 od prošle godine?

Molimo naše prijatelje i preplatnike, koji još posjeđuju „Istarsku Riječ“ br. 49 od godine 1924., da nam ga što prije poša- na naše uređinstvo. Nužno nam treba.

Rusk konzulat u Trstu.

Ovih dana počeo je poslovati u Trstu ruski konzulat. Provizorno se nalazi u hotelu Milano. Stranke prima svakog dana osim nedjelje i u blagdanu od 10 do 13 sati. Za konzulat je imenovan g. dr. A. Goldberg.

Predeslogodinjica politički društvo „Edinost“ u Trstu.

Prešlog ponedjeljka, dne 2. februara 1925. navršilo 50 godina, otkad se ustavilo političko društvo „Edinost“ u Trstu za Primorje. Prva ustanova skupština vršila se u Svetom Ivanu kod Trsta, dne 2. februara 1875.

Svega po malo

Komemoracija sarajevskim atentatorima.

Prošlog ponedjeljka navršilo se 10 godina od sanovanog zoru u Sarajevu završili svoje mlade živote Velika Ćubrilović, Miško Jovanović i Danilo Iljić, ta tri sokola i narodna herosi mučeničkom smrću na vješala austrijskih dježata, i to radi učestva u vidovdanskom atentatu 1914., koji bijaše poziv sudsive na ubzbum za oslobođenje i ujedinjenje jugoslovenskog naroda. Utječili su način na koj se srušili jugoslovenski narodni heroji u Sarajevu. Tu se komemoracija prisustvovalo je vanredno mnogo članova „Jedinstva“, omiljene vatrogasnog društva.

Gospodarska pouka u jugoslovenskoj vojski. Kako je poznato, svojedobno bila je uvedena prvična pouka u jugoslovenskoj vojski. Ta pouka pokazala je vanredno velike uspehe. Sada pak je izradilo jugoslovensko ministarstvo opština, po kojima će uvelike učiniti i gospodarsku pouku u vojski. U tu svrhu osnovat će se posebni odsjek, koji će se time baviti. Na upravi bit će stručno lice u rangu oficira. Iza kako novac, prvih mjeseci izrežiće vojnje vježbe, morali će se po podne u vježbu u poljoprivredni. Učiti će se da se sadjaju, navršuju vrtovačku, loza i drugi plodina. — To je svakako vrlo povoljna namisla. Za tim uvećim primjerom morale bi se povestti i italijanske oblasti, jer bi to bilo u interesu svih vojnika-seljaka.

Peti brat 83-godišnjeg starca.

Italija mora da je puna vremenskih staraca, koji imaju još dovoljno srca za nove ljubave. Poslij gornje slutura treba spomenuti i to, što se desilo u mjestu Pieve San Paolo. Tam se 83-godišnji Luigi Simoni ovih dana peti vjetra venčao.

DAROV

u fond „Istarske Rijeće“:

Prigodom pogreba našeg nezaboravnog prijatelja Jakova Žmaku u Puli sabralo se na predlog Mate Buždona 15 lira u fond „Istarske Rijeće“. Darovate: po 2 lire: Mate Buždon, I. Krimančić, M. Grbac i K. Žmaku; po 1 lira: A. Žmak, G. Šverko, K. Jordana, B. Šoica, I. Marko, M. Buždon i K. Šverko.

Na predlog Ivana Celigoja sakupilo se kod krstena male Darinke, crkve Milana Surina u Rupu na Štrangi 11.40 lira. Osim toga primili smo još i ove darove: Marija Pavlović — Port Said (Egipt) 10.; Antun Mikolavčić — Nugla (Port Said) 10.; Grgo Buždon — Stanica Cattaro kod Pule 5; Mamilović Jakov — Pula 10 lira. Ugleđali se i drugi!

DOPISNICA UREDISTVA.

Nekoj i značiteljnicima u Labinu: — Radi vašeg neumjenu summijiranja izjavljamo, da g. Josip Puhalić iz Labinčića nije dopisnik „Istarske Rijeće“, a tako ni pisac razgovora Franine i Jurine. Po našem mnenju bilo bi najbolje, da ne summijate na nikoga, već da se strogo držite one vježe latinskih poslovica, koja veli: „Non quis, sed quid!“ Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI. Tiskat: TISKARSTVU EDINOST* U TRSTU. UGLJARE sposobne paliti uglijen traži Kinetsko-trgovacko društvo, Trieste, via Raffineria 4.

Jeste li maručili? □ □ □ □ □

Istarske narodne pjesme?

Tko je naše narodno „Istarske narodne pjesme“, koje je izdala naša Istarska knjižarnica zadržava. Želite li to učiti? Što prije, jer će inče ostati bez ove krasne knjige. Počijte je i ovučite! Što počnute se na maručbam!

„Istarske narodne pjesme“ predstavlja se na cijenu od 5 Lira, kod ovih preprodaja:

u TRSTU kod Uprave „Edinost“ (via S. Francesco d’Assisi 20/L.) i kod knjižare I. Stolačića na ZPANIJU: kod knjižare „Agostini“ (Via Milano 57). — U ISTRU: kod knjižare Tomčića — Širokmačića, Širokmačića i seljaci, koji naruče „Istarske narodne pjesme“ izravno kod Uprave Istarske Rijeće u Istru (Via S. Francesco d’Assisi 20/L.). — Poštarina se plaća posebno (70 centi) i postarica, da daje 570 ili 620, dotični strošne djeti i seljaci 370 ili 420 L.